

[Axel Kristensen.]

Jeg erkender da klart, at det at have stået nogen tid i EFTA og så at gå ud kan give vanskeligheder; det har jeg da ikke benægtet. Jeg har da heller ikke talt om, at den toldlettelse, vi har fået for industrien, ikke skulle forsvinde, det er da helt klart. Derfor er det netop, jeg siger, at når man må erkende, at i det lange løb går det ikke, så må Danmark være medlem af fællesmarkedet, og når man som jeg og venstre føler sig helt overbevist om, at vi ikke vil kunne opretholde en betydelig dansk landbrugseksport i så forfærdelig mange år, hvis vi står uden for fællesmarkedet, så må vi ønske, at den tilpasning, der finder sted i dansk industri, sker på realistisk grundlag, nemlig på det, der virkelig bliver vor fremtid, og ikke på noget, der er midlertidigt. Derfor mener vi, at jo hurtigere man går derhen, hvor man alligevel skal ende, jo mindre bliver vanskelighederne ved en overgang — som jeg erkender altid er vanskelig.

Jeg ønsker at fastslå, at der er ingen udenrigspolitisk interesse i den voldsomme diskussion om disse forskelle; det er der ikke, for vi skal have så mange enige, at der ikke kan ske nogen ændring i Danmarks stilling, så længe en så stor mængde som i øjeblikket ikke ønsker det. Det er ikke noget, der kan ske ved et valg; det er ikke noget, der kan ske pludseligt. Jeg er blot ked af, hvis det skal vare så længe, inden andre vil give os tilslutning, at vi skal bære byrderne ved at have lidt vældige tab på vor landbrugseksport, så nøden skal tvinge os til noget, som fornuften skulle have fået os til at gøre tidligere.

Jeg vil for min egen part — og jeg tror, jeg er enig med mange — gerne have lov at sige, at for mig er fællesmarkedet noget mere end det økonomiske, som vi nu har diskuteret. Jeg anser det for nødvendigt for Europa at blive så stærkt som muligt økonomisk og så rigt som muligt derved, at det bliver stort, for at vi kan løse de uhyre opgaver i de underudviklede lande, der også er tale om. Jeg ønsker, at vi skal blive så stærke, at vi kan vise, at vor kultur er den rigtige, så vore synspunkter om menneskets tilværelse kan vinde i denne verden. Landbrugets og Danmarks økonomi spiller en rolle, det er klart, det må det gøre for

enhver dansker. Men det afgørende er at gøre Europa så stærkt, at vi kan løse vore opgaver, og derfor længes jeg efter, at Europa skal blive samlet.

(Kort bemærkning).

Poul Møller: Jeg vil gerne takke den højtærede udenrigsminister for de oplysninger, han gav om samtalen med udenrigsminister Butler; det var jo kedeligt, hvis der skulle være misforståelser efter hr. Butlers besøg her i København. Jeg forstår altså nu, at det, den højtærede udenrigsminister ville udtrykke, var den selvfølge, vi alle ved, at hvis vi går ud af EFTA, mister vi EFTA-fordele. Det behøver vi herken hr. Butler eller nogen anden til at bekræfte, det har vi alle været klar over. Naturligvis må det være sådan, at vi ikke kan få fordele fra begge markedsorganisationer. Jeg er glad for, at vi altså her kan se, at der ikke er nogen trussel. Man kan kun konstatere, at de fordele, vi har som EFTA-medlemmer, forsvinder, hvis vi ikke er EFTA-medlemmer mere.

Spørgsmålet om biltolden skal jeg ikke gøre flere bemærkninger om på nuværende tidspunkt, kun sige, at naturligvis er den slags ting komplicerede. Jeg har ikke påstået, at det ikke var kompliceret at fægte sig frem til en omfattende aftale, således at begge parter får noget ud af det. I øvrigt kan jeg med hensyn til biltolden ikke se, at vi ikke ifølge EFTA-traktaten har ret til at nedsætte den, uden at det skulle berøve os nogle EFTA-fordele.

Dertil kommer, at når vi ser på spørgsmålet om fordele og ulemper, må vi netop på disse konkrete områder foretage en konkret afvejning. Derfor foreslår jeg, at vi nu i markedsudvalget, der ikke har været sammenkaldt og arbejdet så længe med disse problemer, prøver på, om vi ikke kan nå frem til en vareliste, vi kunne tilbyde som grundlag for en forhandling med et eller flere fællesmarkedslande, evt. med kommissionen, således at vi til gengæld kunne opnå noget på landbrugsvareområdet; det er til syvende og sidst det, det drejer sig om. Vi må så langt som muligt fægte os bedst muligt igennem, og kunne vi blive enige om det, har debatten dog ført et sted hen.